

TŘÍDNICKÉ HODINY

Mgr. Veronika Šimková
Mgr. Eva Vojáčková

P-centrum, CPPT. o. p. s.

CENTRUM
PROTIDROGOVÉ
PREVENCE
A TERAPIE, o.p.s.

Co se nám osvědčuje při vzdělávání pedagogů

- Odvaha 😊
- Praktický návod na konkrétní využitelné postupy ve třídě (sdílení a zažití technik)
- Péče o bezpečí
- Argumentovat efektivitou učení (hierarchie potřeb)
- Oslovovat pedagogy jako experty, apelovat na jejich kompetence
- Propojovat teorii s praxí (podávat důkazy funkčnosti)

Jak pracujeme konkrétně?

- **Seminář na klíč** – pro celou sborovnu, pro zájemce z dané školy, pro místní akční skupiny...
- **Adaptační program** na začátku školního roku **s navazujícím seminářem** věnovaným náplni třídnických hodin po zbytek školního roku
- **Program pro třídní učitele** – BEZPEČNÉ KLIMA – vstupní a výstupní workshop pro učitele (srpen, červen) a 3 setkání se třídou v průběhu školního roku – inspirace pro třídnickou práci a k péči o bezpečí v kolektivu

Účel třídnické hodiny

- Možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy, podpora soudržnosti kolektivu
- Prostor pro podporu zdravých způsobů chování mezi dětmi
- Prostor k rozvíjení osobnosti dětí i jejich sociálních dovedností
- Možnost řešení aktuálních problémů třídy
- Prostor pro práci s pravidly třídy (jejich stanovení i řešení porušení)
- Příležitost k vedení žáků k formulaci vlastních názorů a k vědomí toho, že mohou konstruktivně ovlivňovat své okolí
- Možnost vedení dětí k samostatnosti při řešení problémů a k přijetí zodpovědnosti za toto řešení
- Prevence šikany a jiných forem rizikového chování
- Budování bezpečného klimatu třídy = zvýšení efektivity učení

Hlavní zásady

- **Interaktivita**
- **Propojenost se životem žáků**
- **Provázející způsob vedení**
- Vysvětlit smysl žákům i rodičům

Témata třídnických hodin

Co může být tématem třídnické hodiny?

Možná témata

1. Seznámení
2. Pravidla školy
3. Pravidla třídy
4. Aktivní přístup k životu ve třídě
5. Rozvoj vztahů ve třídě
6. Řešení záležitostí ve třídě
7. Uzavírání nějaké zkušenosti
8. Pobavení

Vedení třídnických hodin - zásady

- Bezpečí (garantem učitel)
- Nehodnotící přístup, popisný jazyk
- Pravidla (připomenutí / domluvení pravidel hodiny / diskuze / aktivity)
- Cílenost (stanovený cíl hodiny, aktivity)
- Čas (pravidelnost, vhodné zakomponování do rozvrhu)
- Prostor (vhodné uspořádání třídy, v kmenové učebně)
- Konkrétnost sdělení
- Dobrovolnost
- Reflexe
- Jedinečnost

zahájení

- Obsah a struktura hodin
- Aktuální rozpoložení žáků
- Zrekapitulovat, co se dělo
- Zhodnotit uplynulé období

Co se vám za uplynulý měsíc povedlo? Za co byste se pochlúbili? Co se vám nedařilo, s čím / s kým jste „bojovali? Kdo ze třídy vám udělal radost? Za co byste pochlúbili spolužáka po pravici? Co jste se dozvěděli o někom ve třídě?

- Trvat na konkrétních a srozumitelných odpovědích.
- Hovoří žáci i učitel.

diskuze

Na jaká témata s žáky diskutovat?

Na co dbát při diskuzi?

Při sdílení dojmů trvat na konkrétních vyjádřeních, každý mluví sám za sebe

hry

- Aktivita vychází z aktuálního dění ve třídě, přizpůsobeny žákům (schopnosti, dovednosti, možnosti, aktuální stavu)
- Herní aktivita – od jednoduchých nenáročných ke složitějším (vyšší nároky na důvěru, vyšší míra schopnosti přemýšlet o druhých, hlubší znalost druhých atd.)
- Po každé psychosociální technice následuje reflexe (k čemu aktivita byla, k čemu žáci dospěli, co se osvědčilo, co ne, přenesení do běžného života)

zakončení

- Shrnutí hodiny, rekapitulace toho, co se v následujícím období má stát (závazky, úkoly apod.)
- Hovoří žáci i učitel.

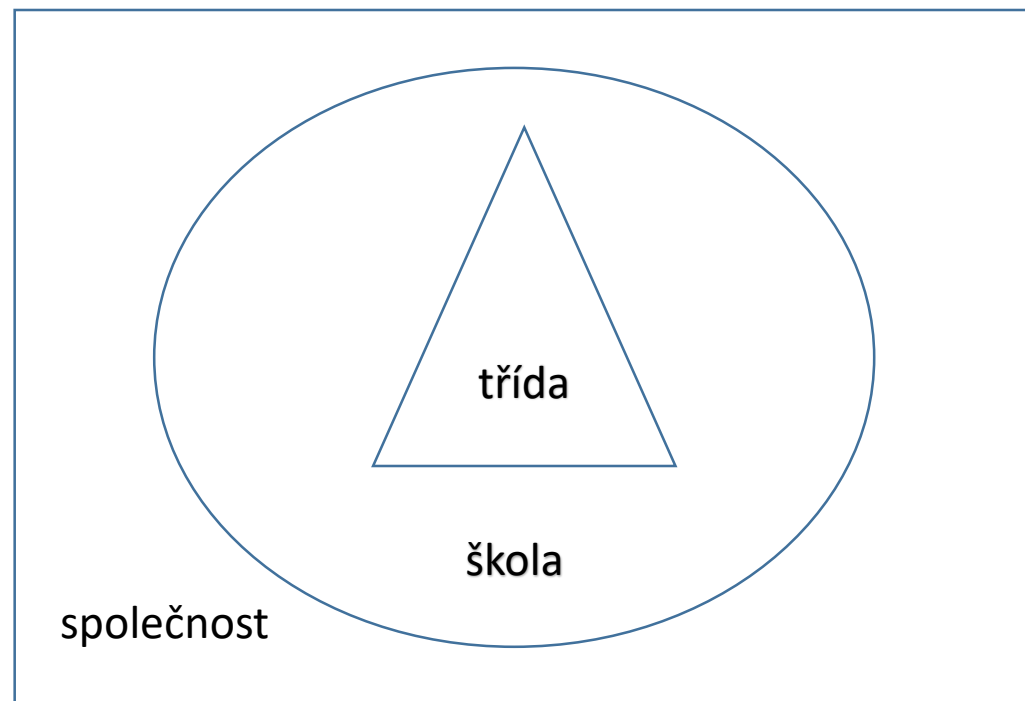
Pravidla

Proč jsou pravidla důležitá?

Pravidla pomáhají naplňovat základní potřeby, zejména pak potřebu bezpečí.

Pravidla

System pravidel

Pravidla - shrnutí

- Pravidla existují vždy. Pokud nebudou pravidla vytvořena (nedojde ke zvědomění), budou nastolena pravidla spontánně (bez uvědomění).
- Škola má zásadní a zákonnou povinnost provádět výchovu žáků v kontextu formální skupiny/školní třídy a společenství školy.
- Formulováním pravidel třídy by neměl být zdvojován školní řád.
- Pravidla třídy upravují vztahy.

Třídní pravidla

K čemu slouží třídní pravidla?

Kdy žáci pravidla dodržují a kdy ne?

Jakou roli hraje učitel?

Co se vám osvědčuje při práci s pravidly?

Co se nám osvědčuje při práci s pravidly

- Participace žáků
- Facilitování pedagogem
- Srozumitelnost
- Dodržovatelnost všemi.
- Pravidla platí pro všechny.
- Zákaz vs. závazek.
- Omezený počet pravidel.
- Všem zřejmý způsob, jak bude s pravidly pracováno.
- Průběžná reflexe - ocenění vs. upozornění při nedodržování.

Vymahatelnost pravidel

- Nutné sjednocení všech učitelů v základních principech/pravidlech
- Nejzásadnější pravidla platí v celé škole (pedg. i nepedg. pracovníci)
- Učitel je příkladem (platí-li pro něj jiná pravidla, vysvětlí to)
- Důsledné vymáhání od počátku – trvat na splnění
- Bezprostředně po zjištění
- Opakované porušení – v konkrétní podobě podklad pro diskuzi
- Všímat si i drobných přestupků (*Viděl jsem, všiml jsem si*) a trvat na dodržení
- Trpělivost, opakování, jednoduchý způsob, jasný a čitelný signál

Děkujeme za pozornost

vojackova@cppt.cz

simkova@cppt.cz

prevence@cppt.cz

www.cppt.cz